

Vertigo Semptom Skalas?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Vertigo Semptom Skalas?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32518>

Özet

Vertigo Semptom Skalası (VSS), baş dönmesi ve denge bozuklukları ile ilişkili semptomların sıklığı ve şiddetini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Bu akademik giriş, ölçeğin Türk popülasyonuna 2008 yılında yapılan **uyarlama** çalışmasına odaklanmaktadır. Yanık ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilen bu çalışma, VSS'nin özellikle **Benign Paroksizmal Pozisyonel Vertigo (BPPV)** tanısı konmuş Türk hastalarda psikometrik açıdan güvenilir ve geçerli bir araç olarak kullanılabilmesini doğrulamayı amaçlamıştır. Ölçek, klinisyenlere ve araştırmacılara vestibüler disfonksiyonun hastalar üzerindeki etkisini nicel olarak ölçme imkanı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Vertigo Semptom Skalası, baş dönmesi, Benign Paroksizmal Pozisyonel Vertigo, vestibüler disfonksiyon, psikometrik özellikler, **uyarlama**.

Yazarlar

Burcu Yanık, Didar Gül Külcü, Yasemin Kurtais, Selçuk Boynukalin, Hasan Kurtarah, Dilek Gökmen.

Amaç

Vertigo Semptom Skalası'nın (VSS) Türkçeye adaptasyonunun temel amacı, ölçeğin Türkçe konuşan klinik ortamda kullanılmak üzere yeterli düzeyde **güvenirlilik** ve **geçerlik** özelliklerine sahip olduğunu göstermektir. Bu çalışma, ölçeğin orijinal yapısının Türk kültürüne ve diline uygunluğunu test ederek, **vertigo** ve baş dönmesi semptomlarının sıklığı ve şiddetini doğru bir şekilde ölçebildiğini kanıtlamıştır.

Özellikle **BPPV** gibi spesifik vestibüler bozuklukları olan hastaların semptom profillerini standart bir şekilde değerlendirmek, tedavi etkinliğini izlemek ve araştırmalarda tutarlı veri toplamak bu adaptasyonun kritik hedefleri arasındadır. Ölçeğin başarısı, vestibüler rehabilitasyon alanında ulusal düzeyde standardize edilmiş bir ölçüm aracı sağlamıştır.

Yapı

Vertigo Semptom Skalası, vestibüler bozukluklarla ilişkili hem fiziksel hem de psikolojik semptomatolojiyi ölçen çok boyutlu bir yapıdır. Ölçek genellikle dönme **vertigosu**, dengesizlik, sersemlik hissi gibi fiziksel belirtilerin yanı sıra, bu semptomların yol açtığı kaygı ve duygusal sıkıntıya da değerlendiren alt ölçeklerden oluşur.

VSS, hastaların yaşadığı semptomların sadece varlığını değil, aynı zamanda günlük yaşam üzerindeki etkisini de sorgulayarak kapsamlı bir değerlendirme sunar. Bu yapı, klinisyenlerin hastanın durumu hakkında daha bütünsel bir anlayış geliştirmesine olanak tanır ve tedavi planlamasını destekler.

Geçerlik

Yanık ve arkadaşları (2008) tarafından yürütülen adaptasyon çalışması, Vertigo Semptom Skalası'nın Türk popülasyonunda yapı geçerliliğini sağlamaya odaklanmıştır. Geçerlik çalışmaları, ölçeğin gerçekten ölçmek istediği **vertigo** semptomların ölçtüğünü kanıtlamak için kritik öneme sahiptir.

Yapılan analizler, ölçeğin içerik geçerliliğini ve yapı geçerliliğini destekleyen bulgular sunmuştur. Bu süreç, VSS puanlarının, benzer yapıları ölçen diğer yerleşik klinik araçlarla (örneğin, Baş Dönmesi Engellilik Envanteri) korelasyonunun incelenmesini içermiştir. Başarılı geçerlik sonuçları, Türkçeye uyarlamaın bilimsel standartlara uygun olduğunu göstermektedir.

Güvenirlik

Türkçe Vertigo Semptom Skalası'nın güvenirlik özellikleri, ölçeğin iç tutarlılığını ve zamana karşı tutarlılığını (test-tekrar test güvenilirliği) değerlendirerek incelenmiştir. İç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne ölçüde ölçtüğünü gösteren **Cronbach's Alpha** katsayısıyla analiz edilir.

Adaptasyon çalışmasında elde edilen yüksek güvenilirlik katsayıları, VSS'nin Türk hastalardan alınan semptom bildirimlerinde tutarlı sonuçlar ürettiğini göstermiştir. Bu, ölçeğin klinik uygulamalarda ve tekrarlanan ölçümlere dayanan araştırmalarda güvenle kullanılabilir anlamına gelmektedir.

Faktör Analizi

Orijinal Vertigo Semptom Skalası, genellikle fiziksel semptomlar ve kaygı/duygusal semptomlar olmak üzere ayrı faktörlerden oluşur. Türk adaptasyon çalışmasında **faktör analizi** kullanılarak, ölçeğin maddelerinin Türk örnekleminde de benzer bir faktör yapıya sergileyip sergilemediği araştırılmıştır.

Faktör analizinin amacı, ölçeğin teorik olarak beklenen boyutların (yapıların) istatistiksel olarak doğrulamaktır. Bu analiz, adaptasyonun sadece dilsel değil, aynı zamanda psikolojik yapısal etkililiğini de sağlamaya açsından temel bir adımdır.

Ölçme Aracı

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon) ve Öz Bildirim Ölçeği

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Genellikle 4 veya 5 puanlı Likert formatında semptom şiddeti değerlendirilir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Klinik Popülasyon (Vestibüler bozuklukları olan hastalar)

Age Group: Yetkinler

Population Details: Çalışma, **Benign Paroksizmal Pozisyonel Vertigo** (BPPV) tanısı konmuş Türk hastalar üzerinde yürütülmüştür.

Test Methodology: Psikometrik değerlendirme (Güvenirlik ve Geçerlik çalışmaları).

Anahtar Kelimeler

Vestibüler, baş dönmesi, **BPPV**, psikometri, geçerlik, hasta popülasyonu, **Journal of Vestibular Research**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: burcucorek@hotmail.com (Sorumlu Yazar: Burcu Yanık)

Correspondence Address: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Türk popülasyonunda adaptasyon çalışması 2008 yılında yayınlanmıştır.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler, sorumlu yazar Burcu Yanık ile iletişime geçilerek alınmalıdır. Ölçeğin klinik veya ticari amaçlı kullanımı telif haklarına tabi olabilir.

Orijinal makale ve ölçekle ilgili ek bilgiler içeren PDF dosyasına buradan ulaşılabilir: [vertigo-semptom-skalasi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Yanik, B., Külcü, D. G., Kurtais, Y., Boynukalin, S., Kurtarah, H., & Gökmen, D. (2008). The reliability and validity of the Vertigo Symptom Scale and the Vertigo Dizziness Imbalance Questionnaires in a Turkish patient population with **benign paroxysmal positional vertigo**. *Journal of Vestibular Research*, 18(2, 3), 159-170.

Vertigo Semptom Skalas?n?n Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme talimatlar? için lütfen sorumlu yazar (Burcu Yan?k) ile ileti?ime geçiniz veya referans makaleyi inceleyiniz.

ARABPSYCHOLOGY.COM